

7/122
GİL-28

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : 15671364-610-0043
Konu : 7/122 sayılı
yazılı soru önergesi

1 / 2 / 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 11/12/2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-6854 sayılı yazıları.
b) Başbakanlığın 18/12/2015 tarihli ve 31853594-610-2-73-3993 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki İzmir Milletvekili Ali Yiğit tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/122 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.
Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ek: BDDK'nın 7/1/2016 tarihli ve
E.180 sayılı yazısı ve ekleri (4 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

Sayı : 97390103-610-E.180
Konu : 122 sayılı soru önergesi

07/01/2016
GÜNLÜDÜR

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Mehmet ŞİMŞEK)

İlgi : 21/12/2015 tarihli ve 15671364-610-3370 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen İzmir Milletvekili Sayın Ali YİĞİT'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 122 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

e-imzalıdır

Mehmet Ali AKBEN
Başkan

Ek: Soru önergesi cevabı (3 sayfa)

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH: 07.01.2016
SAYI: 0043

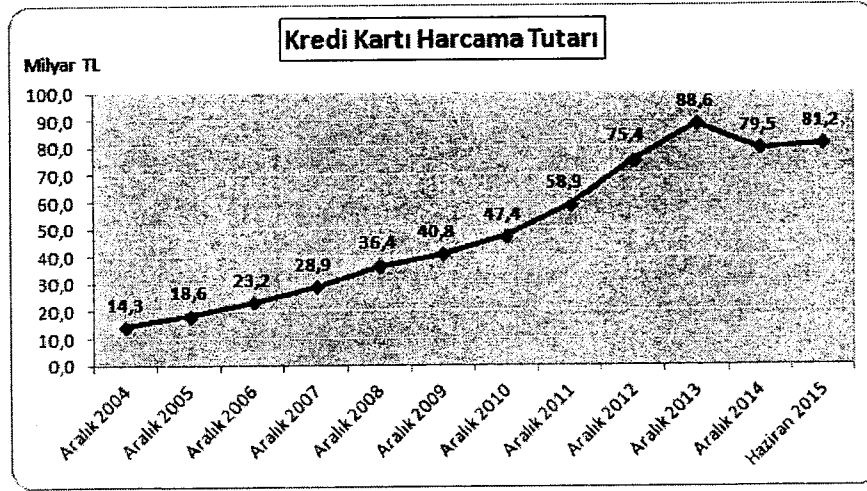
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ YİĞİT'İN 122 SAYILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bireysel kredi ve kredi kartı tutarları ile söz konusu kredileri kullanan kişi sayıları ekonominin büyümesiyle artmaktadır. Kredi kullanan kişi sayılarının artışına paralel olarak takibe düşen kişi sayıları da artış göstermektedir. Bu nedenle, bankalara bireysel kredi ve kredi kartı borçlarını ödemediği için yasal takipte olan kişi sayılarını, mutlak rakamlar üzerinden değil, artış oranları üzerinden ifade etmek daha doğru olacaktır. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nden alınan verilere göre, bireysel kredi veya kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe düşen kişi sayısı 2015 yılının ilk beş ayında önceki yılın aynı dönemine göre %8 oranında artmıştır. Söz konusu rakam 2015 yılının ilk dört ayında önceki yılın aynı dönemine göre %12 oranında artış gösterirken, 2015 yılının ilk altı ayında önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı %6 olarak gerçekleşmiştir. Buna göre bireysel kredi veya kredi kartı borcundan dolayı takibe düşen kişi sayılarında artış görülmekle birlikte söz konusu artış oranlarının azalış eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir.

Bankalararası Kart Merkezi tarafından açıklanan verilere göre, ülkemizde 2015 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 57,8 milyon adet kredi kartı ve 20,5 milyon bireysel kredi kartı müşterisi bulunmaktadır. 2004 yılından itibaren bireysel kredi kartı borcunun gelişimi aşağıdaki grafikte yer almakta olup, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) veri tabanında kredi kartlarının asgari tutarını ödeyen müşteri sayısına ilişkin bilgi bulunmamaktadır.

2015 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla banka bilançolarında izlenen 1,1 milyar TL'lik kredi kartı harcama tutarı, daha önce yapılan yasal düzenlemeler ile yeniden yapılandırılmış olup, ilgili bakiyenin 208 milyon TL'si takip hesaplarında izlenmektedir.

BDDK tarafından, Türk bankacılık sektörünün ivmelenen kredilendirme sürecini daha sağlıklı bir yapıya kavuşturmak amacıyla, 2010-2013 döneminde bir dizi makro ihtiyatlı politika uygulanmıştır. Özellikle 2013 yılında BDDK tarafından uygulanan makro ihtiyatlı tedbirler, başta kredi kartları olmak üzere tüketici kredilerinin kullanımını dizginleyici yönde teşvik edici olmuştur. Bu kapsamda kredi kartı limitleri tüketicinin geliri ile sınırlandırılmış,

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

taksit ve vade sayısına sınırlama getirilmiş, taşıt kredilerinde de kredi değeri oranı uygulamasına geçilmiş, tüketici kredilerinde karşılık oranları artırılmış, taşıt ile kredi kartı kredilerinin risk ağırlıkları yükseltilerek, bankaların daha iyi risk yönetimi yapmaları, tüketicilerin ise aşırı borçlanmadan kaçınmaları teşvik edilmiştir.

BDDK tarafından kredi kartlarının kullanımı nedeniyle oluşabilecek borç birikiminin önlenmesine ilişkin olarak ise, Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelikte (Yönetmelik) 8/10/2013 tarihli ve 28789 mükerrer sayılı, 31/12/2013 tarihli ve 28868 sayılı, 22/10/2014 tarihli ve 29153 sayılı Resmi Gazete'lerde yayımlanan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, kredi kartlarında asgari ödeme tutarları artırılmış olup, kredi kartı limitlerinin belirlenmesinde kişilerin gelir düzeylerinin dikkate alınması esas çerçevesinde kredi kartları için tanınacak toplam kredi kartı limitinin, ilk yıl için, ilgilinin aylık ortalama net gelirinin iki katını, ikinci ve sonraki yıllar için ise dört katını aşamayacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, kredi kartları ile gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile nakit çekimlerinde taksitlendirme süresinin dokuz ayı, kuyumla ilgili harcamalarda ise bu sürenin dört ayı geçemeyeceği, telekomünikasyonla ilgili harcamalar ile yemek, gıda ve akaryakıt alımlarında ise taksit uygulamasının yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmeliğin 22 nci maddesinin altıncı fıkrasında ise, bir takvim yılı içinde asgari ödeme tutarı toplam üç kez ödenmeyen kredi kartlarının nakit kullanımına, üst üste üç kez ödenmeyen kredi kartlarının ise nakit kullanımı ile mal ve hizmet alımına kapatılacağı, söz konusu kredi kartlarının limitlerinin, dönem borcunun tamamının ödenmesine kadar arttırılamayacağı ve bu tür kartların nakit kullanımına veya kullanıma kapalı tutulacağı hükme bağlanmıştır.

31/12/2013 tarihli ve 28868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile de konut kredilerine ve değişen oranlarda olmak üzere taşıt kredilerine kredi/teminat oranı getirilmiş, taşıt ve tüketici kredilerinde ise genel vade sınırı getirilmiştir. Yine, 31/12/2013 tarihli ve 28868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile, bankalar için öngörülen taşıt kredilerine değişen oranlarda olmak üzere kredi/teminat oranı ile taşıt ve tüketici kredilerinde genel vade sınırı uygulaması finansman şirketleri açısından da getirilmiştir.

BDDK tarafından hazırlanan Bankaların Kredi Yönetimine İlişkin Rehberde, kredi riskinin yönetiminde bankalar tarafından esas alınması gereken ilkeler açıklanmış olup, bireysel kredi politikalarının belirlenmesinde; kredi müşterilerinin gelir durumlarının dikkate alınması, bireysel kredi limitlerinin belirlenmesinde müşterinin borç/gelir oranı gibi borç ödeme kapasitesini gösteren genel kabul görmüş oranlardan faydalanılması ve gelir durumunun sürdürülebilirliğinin değerlendirilmesi, müşteri riskliliğine ilişkin değerlendirmelerde ise müşterilerin gelir durumunun güvenilir bilgi ve belgelerle teyit edilmesi gerekmektedir.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

Dolayısıyla, anılan önlemler neticesinde daha ihtiyatlı bir yaklaşımla bireysel krediler ve kredi kartları alanında gözlenen risk artışı daha da büyümeden kontrol altına alınmış, daha riskli görülen kredi türleri ve müşterilerin daha erken ayrıştırılması, takibe intikal eden müşteri sayılarında artışlara yol açmıştır. Bununla birlikte, bankalarca BDDK veri tabanına gönderilen veriler çerçevesinde, takipteki bireysel kredi (tüketici kredileri ve kredi kartları) müşteri sayısı önceki yılın aynı dönemine göre %0,4 azalarak Eylül 2015 itibarıyla 2 milyon 844 bin olarak gerçekleşmiştir. Ülke ekonomisinde gözlenen büyüme trendi ve BDDK ve diğer kurumlarca alınan ve uygulanmaya devam edilen makro ihtiyati tedbirler neticesinde gerek takipteki bireysel krediler, gerekse kredileri takibe intikal eden müşteri sayılarının azalması beklenmektedir. Sonuç olarak, alınan makro ihtiyati tedbirlerin bireysel krediler ve kredi kartları alanında gözlenen riskleri sınırladığı, ilerleyen dönemlerde de daha etkin biçimde sonuçlarının alınmaya devam edeceği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, “kredi sicil affı” konusunda düzenleme yapma yetki ve görevi BDDK’da bulunmamaktadır. Kredi kuruluşları ile finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgileri Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulan Risk Merkezinde kayıt altına alınmaktadır. Ekonominin canlanması, kredi kartı borcu nedeniyle faizlerin silinmesi ve yeniden yapılandırmaya gidilmesi amacıyla halihazırda BDDK tarafından yürütülmekte olan bir çalışma bulunmamakla birlikte, konunun takibi yapılmakta olup, gerek görülmesi halinde ilgili tedbirlerin alınabileceği tabiidir.